

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 29/2022
25.01.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступају пуномоћници Љубодраг Вуковић и Горан Каличанин, адвокати из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Београд, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Краљеву, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2986/20 од 01.03.2021. године, у седници одржаној 25.01.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2986/20 од 01.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крушевцу П 905/19 од 15.09.2020. године, ставом првим изреке, устојен је тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде материјалне штете настале због одузимања возила марке „Audi“ тип А8 4.2 рег. ознаке ... исплати износ од 40.850 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са домицилном каматом коју за евро прописује Европска централна банка од 11.11.2008. године до исплате. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 598.600,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2986/20 од 01.03.2021. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је у тачки 1. одбијен као неоснован тужбени захтев да се тужена обавезе да тужиоцу на име накнаде материјалне штете настале због одузимања возила марке „Audi“ тип А8 4.2 рег. ознаке ... исплати износ од 40.850 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу на дан исплате са домицилном каматом коју за евро прописује Европска централна банка од 11.11.2008. године до исплате и у тачки 2. одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други Закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ...2002. године, у Крушевцу управљао возилом марке „Audi“ тип А8 4.2 рег. ознаке ..., када је заустављен од стране службеног лица МУП РС – СУП Крушевац и извршен увиђај возила, након чега је предметно возило одвезено у СУП Крушевац, а затим предато Савезној управи царина, Царинарница у Краљеву уз пријаву да је тужилац извршио царински прекршај. Наредбом Савезне управе царина – Царинарница Краљево П 819/02 од 11.11.2002. године, возило је привремено одузето од тужиоца до окончања поступка. Решењем РС Министарства финансија и економије, Управа царина – Царинарница Краљево П 819/02 од 23.06.2003. године, тужилац је оглашен одговорним за царински прекршај из члана 99. став 1. тачка 3. Закона о спољнотрговинском пословању и кажњен новчаном казном у износу од 3.000,00 динара. Поред тога изречена му је заштитна мера одузимања наведеног путничког возила и у том делу (изрицање заштитне мере одузимања возила) решење је укинута од стране жалбене комисије по жалби ББ из ... и предмет враћен првостепеном органу на поновни поступак, док је у преосталом делу решење постало правноснажно. У даљем току поступка донето је решење РС Министарства финансија, Управа царина - Царинарница Краљево П 311/04 од 16.02.2005. године, да се не изриче заштитна мера одузимања предметног возила према овде тужиоцу, већ се возило враћа ББ из ... – ... Република, сходно члану 239. став 3. Закона о прекршајима РС, будући да је у току поступка утврђено да је то лице власник возила. Решењем Министарства финансија Пж Ст 34/05 од 26.04.2005. године, одбијена је као неоснована жалба окривљеног АА и потврђено је наведено решење Комисије за царинске прекршаје, Царинарнице Краљево П 311-04 од 16.02.2005. године. Пресудом Општинског суда у Крушевцу К 165/03 од 20.05.2003. године, тужилац је ослобођен од оптужбе да је у току 2002. године па све до 05.09.2002. године у Крушевцу, употребио лажну исправу као праву, тако што је у јавном саобраћају користио путничко моторно возило марке „Audi“ тип А8 4.2 рег. ознаке ..., као и лажну јавну исправу – возачку дозволу у коју су унети неистинити подаци да је предметна дозвола 21.07.1995. године издата на име окривљеног у Минхену, те да је на тај начин извршио кривично дело фалсификовање исправе из члана 233. став 3. у вези става 1. КЗ РС. Тужилац је предметно возило купио по фактури словачке фирме „Ronald Trade“ за износ од 24.600 евра (са ПДВ-ом), која поседује штамбиле фирме и потпис овлашћеног лица, а вештачењем је утврђено да је процењена вредност предметног возила на дан одузимања ...2002. године, износила 40.850 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 31. Закона о основама својинскоправних односа и члана 172. став 1. Закона о облигационим односима усвојио тужбени захтев, налазећи да је тужилац куповином предметног возила постао савестан стицалац, не знајући да продавац није власник, а које му је привремено одузето до окончања поступка за царински прекршај и које су органи тужене (Царинарница Краљево) незаконитим и неправилним поступањем у

процедури враћања возила вратили ББ, као власнику возила, чиме су му причинили штету, због чега је тужбени захтев усвојен.

Другостепени суд је изразио супротно становиште о одговорности тужене за штету у смислу члана 172. став 1. ЗОО, налазећи да су све радње које је тужена предузела преко својих органа биле засноване на закону, да је тужилац у том поступку користио правне лекове, да су донете правноснажне одлуке, те да нема неправилног и незаконитог поступања органа тужене будући да је у прекршајном поступку на основу достављене документације о власништву, возило предато власнику ББ, па тужилац може да тражи накнаду штете од лица – фирме (продавац) која му је продала ствар са правном маном. Зато је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев одбијен као неоснован.

По оцени Врховног суда, правно становиште другостепеног суда је правилно.

Свако има право на накнаду материјалне или нематеријалне штете коју му незаконитим или неправилним радом проузрокује државни орган, ималац јавног овлашћења, орган аутономне покрајине или орган јединице локалне самоуправе по члану 35. став 2. Устава Републике Србије. Према одредби члана 172. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО), правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Тужилац свој захтев заснива на наводима о неправилном и незаконитом поступању органа тужене у прекршајном поступку. Предметно возило је привремено одузето од тужиоца наредбом Савезне управе царина – Царинарница Краљево од 11.11.2002. године до окончања поступка за царински прекршај. По тада важећем Закону о прекршајима („Службени гласник РС“ број 44/89 и „Службени гласник РС“ број 21/90 ... 55/2004) предмети који могу бити одузети по овом закону могу се привремено одузети пре доношења решења о прекршају (члан 223.). Тужилац је правноснажним решењем у поступку по прекршајима из Закона о спољнотрговинском пословању оглашен одговорним за прекршај из члана 99. став 1. тачка 3. и кажњен новчаном казном, а у даљем току поступка правноснажним решењем Царинарнице Краљево одлучено је да се не изриче заштитна мера одузимања возила које је предмет прекршаја за које је тужилац оглашен одговорним, већ да се возило враћа власнику ББ из ... – Република ..., сходно члану 239. став 3. Закона о прекршајима.

Законом о спољнотрговинском пословању („Службени лист СРЈ“ број 46/92 ... 23/2001 и „Службени гласник РС“ број 101/2005 који је важио у време извршења прекршаја) у члану 99. прописано је да ће се новчаном казном од 2.000 до 20.000 динара казнити за прекршај домаће физичко лице или страног физичко лице: 1) ако предмете из иностранства унесе противно одредбама овог закона (чл. 88. и 89); 2) ако привремено извезену робу отуђи, односно привремено увезену робу да другоме на употребу или је употреби у друге сврхе а не у сврхе због којих је привремено извезена, односно увезена, или ако привремено увезену или унету робу у земљу, не врати у иностранство или ако пријави за враћање привремено увезену робу или омогући њено пријављивање а прегледом робе се утврди да робе нема или да је иста у мањој количини од пријављене (члан 91); 3) ако робу купи, прода, протури, прими на поклон, прикрије, прими на чување, употреби или је прими на држање по ма ком основу, а за

коју зна или је стицајем околности могао знати да је њоме извршен прекршај из тач. 1. и 2. овог члана.

Поред тога, наведеном одредбом члана 239. став 3. Закона о прекршајима прописано је да ако је изречена заштитна мера одузимања предмета, у изреци решења ће се одредити и како ће се поступати са одузетим предметима. Када изреченом мером одузимања предмета нису обухваћени предмети привремено одузети по члану 223. овог Закона у изреци решења ће се одредити да се ти предмети врате власнику.

У конкретном случају правноснажним решењем у прекршајном поступку према тужиоцу није изречена заштитна мера одузимања предмета - возила које му је привремено одузето, већ је предметно возило враћено власнику ББ из ...– Република ..., након што је у прекршајном поступку оценом приложене документације утврђено да су испуњени услови за враћање возила власнику на основу члана 239. став 3. Закона о прекршајима. У том поступку, као претходно питање решено је питање власништва на возилу на основу доказа приложених од стране тужиоца, извештаја прибављених од стране Интерпола и Полиције Републике Чешке, те документације коју је предало лице коме је возило враћено (ББ из ...) и које је учествовало у том поступку изјављујући жалбу на одлуку о изрицању заштитне мере одузимања возила (решење П 819/02 од 23.06.2003. године) сагласно овлашћењу из члана 246. став 4. Закона о прекршајима. Зато су без утицаја ревизијски наводи којима се у овом поступку оспорава оцена доказа на којима су засноване правноснажне одлуке донете у прекршајном поступку, односно врши анализа тих доказа и указује на испуњеност услова за стицање права својине од стране тужиоца на моторном возилу које је прибављено у иностранству. Полазећи од наведеног, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, јер у поступању органа тужене нема незаконитог нити неправилног рада надлежног државног органа који је у законито вођеном прекршајном поступку на основу овлашћења из члана 239. став 3. Закона о прекршајима, правноснажним решењем одлучио да се у односу на привремено одузето возило не изриче мера одузимања предмета, већ да се возило враћа власнику. Поред тога, по члану 13. ЗПП, у парничном поступку суд је у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим, па је без утицаја указивање ревизије на ослобађајућу пресуду донету у кривичном поступку вођеном против тужиоца за кривично дело фалсификовање исправе, нити та чињеница утиче на законитост правноснажног решења донетог у прекршајном поступку, будући да враћање возила није зависило од исхода кривичног поступка. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић